

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16C/775/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115213292
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Viera Betáková
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2017:1115213292.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou Mgr. Vierou Betákovou, v spore žalobkýň: 1) F. U., nar. X.XX.XXXX, bytom K. F., O. XXX/XXX, 2) F. A., nar. XX.X.XXXX, bytom G. O. XXX, právne zastúpené: Mgr. Ľudovít Paulovič, advokát so sídlom Lučenec, Martina Rázusa 19, proti žalovaným: 1) F.D., nar. XX.X.XXXX, bytom V. - Z. O., K. ulica XXXX/X, právne zastúpený JUDr. Roman Foltín, advokát so sídlom Nitra, Školská 3, 2) KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, právne zastúpený JUDr. Felix Neupauer, advokát so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 37 928 422, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1. rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 5.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd nárok voči žalobkyni v 1. rade **z a m i e t a**.

III. Žalovaní v 1. a 2. rade sú **p o v i n n í** spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 2. rade titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 10.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Vo zvyšku súd nárok voči žalobkyni v 2. rade **z a m i e t a**.

V. Súd **p r i z n á v a** žalobkyni v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

VI. Súd **p r i z n á v a** žalobkyni v 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyne v 1. a 2. rade sa podanou žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 9.2.2015 prostredníctvom právneho zástupcu domáhali od žalovaných v 1. a 2. rade zaplataenia spoločne a nerozdielne, žalobkyňa v 1. rade sumy 20.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobkyňa v 2. rade tiež zaplataenia sumy 20.000,- eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhému zo žalovaných.

Žalobu odôvodnili tým, že žalovaný v 1. rade dňa 2.10.2012 v katastri obce K. F., okres I. F. spôsobil dopravnú nehodu, keď riadil osobné motorové vozidlo značky V. G., M.: Z., v dôsledku ktorej sa zrazil s oproti idúcim osobným motorovým vozidlom značky V. Forman, M.: I., ktoré viedol A. U. a vedľa neho sedela ako spolujazdkyňa žalobkyňa v 1. rade a následkom tejto dopravnej nehody a zrážky vozidiel pán A. U. utrpel ťažké poranenia, v dôsledku ktorých zomrel dňa XX.XX.XXXX. Žalobkyňa v 1. rade tiež utrpela značné poranenia a liečila sa od 2.10.2012 do 31.12.2012. Žalovaný v 1. rade bol za závažné porušenie zákonných povinností právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 1T/125/2013 zo dňa 27.3.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre pod č. k. 4To/62/2014 zo

dňa 8.7.2014. Následkom trestného činu žalovaného v 1. rade bola spôsobená bezprostredná a náhla smrť manžela žalobkyne v 1. rade a otca žalobkyne v 2. rade.

2. Žalobkyne v žalobe poukázali na skutočnosť, že rodinné vzťahy medzi žalobkyňami a nebohým boli harmonické a bezproblémové, žalobkyňa v 1. rade mala s nebohým harmonické manželstvo, po celý život bol manžel oporou a starostlivým manželom a otcom. Žalobkyňa v 1. rade jeho smrťou prišla o svojho manžela a žalobkyňa v 2. rade o svojho otca. Táto skutočnosť neočakávane a absolútne nepredvídateľne zasiahla do života oboch žalobkyň. Boli toho názoru, že nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do ich osobnostných práv je predmetom povinného zmluvného poistenia ako jeho rozsah ustanovuje § 4 odsek 2 zákona č. 381/2001 Z. z. Z týchto dôvodov sa touto žalobou domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch na každú zo žalobkyň po 20.000,- eur.

Žalovaný v 1. rade je ako vodič motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda a je osobou, ktorá priamo svojím konaním zasiahla do osobnostných práv žalobkyň a žalobkyne mali preto zato, že zodpovedá tak za spôsobenú nemajetkovú ujmu žalobkyň podľa § 16 OZ.

Motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, bolo v čase vzniku nemajetkovej ujmy žalobkyň povinne zmluvne poistené u žalovaného v 2. rade poistnou zmluvou č. 6544333097. Z týchto dôvodov žalovali žalobkyne oboch žalovaných.

3. Žalovaný v 1. rade sa písomne vyjadril k žalobe prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 23.3.2015, doručené tunajšiemu súdu dňa 24.3.2015, v ktorom uviedol, že si je vedomí skutočnosti, že zapríčinil dopravnú nehodu, ktorá viedla k neskoršiemu úmrtiu pána A. U.. V tejto veci bolo voči jeho osobe vedené trestné stíhanie, v rámci ktorého žalovaný v 1. rade plne spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, svoju vinu priznal a skutok úprimne oľutoval a uznal svoju vinu na hlavnom pojednávaní a súd mu určil podmienený trest odňatia slobody a trest zákazu činnosti, zároveň so zaplatením škody. K samotnému obsahu žaloby uviedol, že v tomto prípade je nárok postavený na právnej úvahe súdu, a preto je potrebné, aby súd sa zaoberal všetkými okolnosťami prípadu, ktoré majú vplyv na žalovaný nárok a treba sa zaoberať tými skutočnosťami, za akých došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyň. Mal za to, že súd sa musí v prvom rade zaoberať pri určení výšky primeraného zadosťučinenia závažnosťou vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosťami, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Zároveň poukázal na to, že v trestnom konaní bolo preukázané, že trestný čin žalovaný v 1. rade spáchal z nedbanlivosti pri dopravnej nehode a nie úmyselným konaním, pričom poukázal na znenie zákona č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, kde je štátom stanovená maximálna výška plnenia pre poškodeného v sume 50 násobku minimálnej mzdy.

4. Žalovaný v 2. rade sa vyjadril k žalobe písomným podaním zo dňa 26.2.2015, doručeným tunajšiemu súdu dňa 4.3.2015, v ktorom uviedol, že dňa 25.2.2008 uzatvoril s poisťníkom V. G. poistnú zmluvu č. 6544333097/3490473122 pre povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako zákon PZP) na neurčito. Predmetom poistenia je osobné motorové vozidlo V. G., evid. č. Z..

Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyň prezentovaným v žalobe sa žalovaný v 2. rade nestotožnil, nakoľko mal za to, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá pod rozsah poistenia upravených v § 4 zákona X., a preto žalobkyne nemajú nárok vymáhať túto náhradu od žalovaného v 2. rade, a to ani po vydaní rozhodnutia ESD C-22/2012, nakoľko uvedené rozhodnutie je záväzné len inter partes a vzhľadom na odlišné rozhodné právo, ktoré je aplikovateľné v danej veci ho nemožno použiť ako argumentáciu v tejto právnej veci. Vo všeobecnosti uviedol, že právny poriadok EU nerieši náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých po obetiach dopravných nehôd, a ani ju riešiť nemôže, pretože rozsah poistenia spadá v zmysle zakladateľských dokumentov EU do právomoci národných štátov. Z ustanovenia § 4 odsek 2 písmeno a) zákona PZP vyplýva, že toto ustanovenie nepokrýva uvedený druh nemajetkovej ujmy, ale kryje iba škodu na zdraví a náklady pri usmrtení, pričom škodu na zdraví a nemajetkovú ujmu OZ jasne od seba odlišuje. Čo sa týka finančného zadosťučinenia a jeho priznania v peniazoch súdom podľa ustanovenia § 13 odsek 2 OZ, zaťažuje žalobkyne, čo sa týka dôkazného bremena a musia byť splnené zákonom kvalifikované podmienky, t. j. morálne zadosťučinenie a že neoprávneným zásahom došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti k značnej miere. Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch podľa ustanovenia § 13 odsek 3 OZ sú taxatívne stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd pri svojom rozhodovaní vychádzať

ex offa, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osobnosti došlo.

Ohľadom uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy žalovaný v 2. rade uviedol, že je neprimerane vysoká s tým, že žalovaný v 2. rade predložil ako dôkaz oznámenie o poistnom plnení zo dňa 9.9.2013, z ktorého vyplýva, že podľa ustanovenia § 4 odsek 2 písmeno a) zákona PZP vyplatil žalobkyni v 1. rade náklady spojené s pohrebom pri usmrtení vo výške 2.444,39 eur. Na záver navrhol žalobný návrh v celom rozsahu zamietnuť.

5. Súd vykonal dokazovanie prednesmi právnych zástupcov strán sporu, výpoveďami strán sporu, výpoveďami svedkov a oboznámením sa s nasledovnými listinnými dôkazmi, a to: kópiou trestného spisu Okresného súdu Nitra č. k. 1T/125/2013, sobášnym listom, potvrdením o tom, že motorové vozidlo EČV: Z. bolo poistené u žalovaného v 2. rade, lekárskymi správami o zdravotnom stave žalobkyne v 1. rade, výmenným listom o zdravotnom stave nebohého A. U., oznámeniami o poistnom plnení, znaleckým posudkom č. 109/2014, lekárskeym posudkom o bolestnom žalobkyne v 1. rade, a zistil tento skutkový a právny stav:

6. Právny zástupca žalobkyň v 1. a 2. rade uviedol, že navrhuje žalobe po vykonanom dokazovaní v celom rozsahu vyhovieť. Mal za to, že žalobkyne jednoznačne preukázali, že sú splnené podmienky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko obe stratili najbližšiu osobu, žalobkyňa v 1. rade manžela, žalobkyňa v 2. rade svojho otca, a teda išlo o závažný zásah do ich súkromného a rodinného života, pričom tento zásah bol a je nenapraviteľný. Poukázal na to, že je na mieste pasívna legitímácia žalovaného v 1. rade, ktorý spôsobil dopravnú nehodu v príčinnej súvislosti, s ktorou zomrela najbližšia osoba žalobkyň a tiež mal za to, že žalobou uplatnené nároky sú kryté aj z povinného zmluvného poistenia podľa zákona PZP a z tohto dôvodu je na mieste aj pasívna legitímácia žalovaného v 2. rade. Čo sa týka výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy, poukázal na to, že ide o konštitutívny nárok, pričom náš právny poriadok nepozná nijaké limity odškodnenia, žiadne minimálne alebo maximálne sumy a zároveň mal za to, že žalobkyňami uplatnená suma nie je neprimeraná vzhľadom na závažnosť a okolnosti prejednávaneho prípadu a nestotožňoval sa s argumentáciou žalovaného v 1. rade, ktorý poukázal na zákon o odškodňovaní trestných činov a na limity v ňom uvedené. Čo sa týka znaleckého posudku č. 109/2014, na základe ktorého bol posudzovaný nárok žalobkyne v 1. rade na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s dopravnou nehodou z hľadiska duševných útrap, uviedol, že podľa ich právneho názoru nijakým spôsobom nesúvisí s nárokom žalobkyne v 2. rade uplatňovaný v tomto konaní. Predmetom konania je náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla žalobkyniam v súvislosti so závažným a neodstrániteľným zásahom do ich osobnostných práv, ktoré spočívajú v nemožnosti ďalej rozvíjať rodinné vzťahy s nebohým manželom žalobkyne v 1. rade a s nebohým otcom žalobkyne v 2. rade. Tento znalecký posudok, ktorý žalovaný v 2. rade predložil uviedol, že sa týka úplne iného právneho inštitútu, a to náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Záverom uviedol, že navrhuje žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať žalobkyniam nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

7. Žalobkyňa v 1. rade uviedla, že s manželom žila v manželstve výborne, bol to veľmi dobrý muž, nehádali sa a po jeho smrti to na ňu veľmi zle vplývalo a dopadlo. Uviedla, že s manželom žila v manželskom zväzku 56 rokov, uviedla, že nenašla by v živote lepšieho a veľmi jej chýba. Bez manžela žije väčšinou iba so žalobkyňou v 2. rade, s dcérou a s dennodennými prácami v dome, kde žije sama. Na otázku súdu, prečo si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur, uviedla „aby ľudia videli, že kto zapríčinil smrť jej manžela a prečo“. Pred dopravnou nehodou, uviedla, že bol jej manžel starostlivý, pozorný, pomáhal a po nehode jej pomáha iba ruženec, lebo sa veľa modlí. Užíva lieky, je liečená v psychiatrickej ambulancii a v rodinnom dome žije sama, nemá žiadnu opatrovateľku, dokáže sa o seba riadnym spôsobom postarať, čo sa týka domácnosti aj hygienických potrieb, aj nákupy si rieši sama. Čo sa týka žalovaného v 1. rade, uviedla, že bol za ňou v nemocnici, aj jeho matka a pamätá sa žalobkyňa, že sa jej žalovaný v 1. rade ospravedlnil a uhradil jej titulom bolestného sumu 300,- alebo 400,- eur.

8. Žalobkyňa v 2. rade uviedla, že smrť jej otca veľmi zasiahla do rodinného života, pretože žalobkyňa v 1. rade, jej matka, je úplne iná osobnosť ako predtým. Ako dieťa si pamätá, že ako manželka žili veľmi dobre, nehádali sa, nikdy nepočula žiadny krik, žili harmonickým manželským životom. Uviedla, že sa nelieči na žiadne zdravotné problémy po smrti svojho otca, ale starostlivosť voči matke, žalobkyni v 1. rade, má zvýšenú, pretože ju musí navštevovať každý druhý deň a nežijú v jednej obci a niekedy aj denne

po práci, lebo je potrebné ju kontrolovať, pretože sa veľmi opustila, zle počuje a musí ju nosiť k lekárovi . Pred smrťou otca sa jej matka liečila na vysoký krvný tlak a po smrti jej pribudlo k tomu psychiatrické ochorenie. Nemôže spávať a bolí ju hlava. Čo sa týka výšky uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy, uviedla, že si uplatňuje sumu 20.000,- eur z dôvodu, že otec jej zomrel a matka nie je na tom finančne dobre, nakoľko jej jediným príjmom je dôchodok, ktorý mesačne poberá vo výške 429,20 eur a keď všetko zaplatí, čo sa týka režijných nákladov, kúpi si lieky a vykoná nákup tých najpotrebnejších vecí do domácnosti, ku koncu mesiaca sa stáva, že si pýta od nej peniaze, lebo už nemá. Keď žil otec žalobkyne, ten mal dôchodok mesačne zhruba vo výške 350,- eur. Poukázala ďalej na skutočnosť, že s otcom mala ako dcéra veľmi dobrý vzťah, bol vždy pre ňu vzorom, tiež bol učiteľom v škole ako ona. S rodičmi sa často navštevovali. Po smrti otca má zvýšenú starostlivosť o matku, pretože ju oveľa častejšie musí navštevovať aj večer alebo v noci, keď je nejaký problém a má to komplikovanejšie z toho dôvodu, že je zamestnaná, do práce ako učiteľka sa musí tiež vopred pripraviť a nebýva v tej istej dedine ako matka. Vozidlo, ktoré v čase nehody riadil otec žalobkyne, bolo registrované na meno pána P. B., švagra žalobkyne. Poukázala tiež aj na to, že smrť jej otca zasiahla fungovanie jej rodiny takým spôsobom, že nezhoršil sa jej vzťah s manželom ani s deťmi, ale obmedzil sa jej čas spoločne trávený s rodinnými príslušníkmi, lebo manžel žalobkyne je zamestnaný v F., z práce prichádza domov večer a v podstate každý druhý deň po 18.00 hodine idú spolu k matke, kde sú zhruba jednu alebo dve hodiny.

9. Právny zástupca žalovaného v 1. rade uviedol, že mu je ľúto celej situácie, ktorá vznikla a kvôli ktorej sa vec prejednáva. Z trestného spisu Okresného súdu Nitra uviedol, že dopravnú nehodu zapríčinil žalovaný v 1. rade, keď jazdil hlboko pod dovolenou rýchlosťou, nebol však pod vplyvom omamných ani psychotropných látok. Zhodou nešťastných okolností došlo k zrážke s vozidlom, v ktorom sedeli manželia U., pričom zrejme z titulu ich vyššieho veku a staršieho automobilu, ktorý nemal dnes už minimálne ochranné prvky, došlo k tomu, že žalobkyňa v 1. rade utrpela ťažké zranenia, z ktorých sa zotavovala a čiastočne vyliečila a jej manžel, pán U., asi po dvoch mesiacoch na následky zranení zomrel. K okolnostiam, či vzniknutým následkom dopravnej nehody a smrťou pána U. došlo do zásahu osobnostných práv žalobkyň, v akom rozsahu a či je potrebné priznať za takýto zásah finančné zadostučinenie a ak áno, v akej výške, uviedol, že považuje za potrebné poukázať na to, že žalovaný v 1. rade sa ihneď po nehode aktívne podieľal na pomoci poškodeným, niekoľkokrát ich vyhľadal v nemocnici, opakovane sa im ospravedlňoval a zaslal žalobkyňi v 1. rade pre neho vtedy najvyššiu možnú sumu odškodnenia peňažným poukazom, čo bolo preukázané ako v tomto konaní, tak aj v trestnom konaní pred Okresným súdom Nitra. Čo sa týka výšky odškodnenia, poukázal na to, že do spisu bol založený znalecký posudok žalovaného v 2. rade, ktorým preukazoval plnenia žalobkyňi v 1. rade, pričom jednou z diagnóz odškodňovaným žalovaným v 2. rade bola aj diagnóza, ktorá pomenúvala jej psychický stav resp. poruchu, ktorá vyplynula zo straty blízkej osoby, čo spôsobilo taký následok, že sa žalobkyňa v 1. rade s touto skutočnosťou do dnes nevyporiadala a spôsobuje jej to ťažký psychický stav. Na túto skutočnosť poukázal najmä z dôvodu, že súd sa bude musieť vypořadať s týmto argumentom v záujme toho, že žalobkyňa v 1. rade odôvodňuje svoj nárok práve od jej ťažkého psychického stavu, ktorým trpí po strate blízkej osoby. Z týchto dôvodov mal za to, že touto skutočnosťou nemožno dôvodiť priznanie nároku za porušenie osobnostných práv, keďže za toto postihnutie už bola žalobkyňa v 1. rade kompenzovaná zo strany žalovaného v 2. rade. Na záver uviedol, že rozhodnutie v tejto veci ponecháva na úvahe súdu a v prípade úspechu si uplatňuje nárok na náhradu trov konania.

10. Žalovaný v 1. rade uviedol, že je mu celej veci veľmi ľúto a že žalobkyňu v 1. rade finančne odškodnil počas trestného konania, a to vo výške 300,- eur. Dôkazy o tom sú založené v trestnom spise. Čo sa týka uplatňovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ponechal ju na rozhodnutie súdu. Okrem toho uhradil škodu aj pánovi B. na osobnom motorovom vozidle vo výške 200,- eur mimo toho, čo mu uhradila poisťovňa z PZP. Okrem toho po nehode viackrát telefonicky kontaktoval rodinu žalobkyň a po dvoch mesiacoch mu už prestali dvíhať telefón, a keď sa dovolal, tak hovoril zrejme s pánom B., ktorému sa tiež ospravedlnil a pýtal sa, v akom zdravotnom stave sa nachádzajú účastníci nehody, keď v tom čase ešte žil pán U.. Zhruba po dvoch mesiacoch mu prestali dvíhať telefón. Uviedol, že osobne sa ospravedlnil žalobkyňi v 1. rade dvakrát a žalobkyňi v 2. rade nie, lebo tú videl iba na pojednávaní a žalobkyňi v 2. rade neposkytol žiadnu finančnú sumu. Motorové vozidlo, ktoré riadil žalovaný v čase nehody bolo evidované na jeho dedka pána V. G..

11. Právny zástupca žalovaného v 2. rade uviedol, že v zmysle súčasnej platnej a účinne úpravy zákona o PZP, zákonodarca do tohto zákona nezahrnul povinnosť v rámci krytia odškodňovať aj nároky na nemajetkovú ujmu pozostalých po obetiach dopravných nehôd, čo však nemožno dávať za vinu

žalovanému v 2. rade. Mal za to, že v tomto konaní nie je pasívne vecne legitimovaný. Uviedol, že zákonodarca v rámci zákona o PZP mal na mysli odškodňovanie výlučne škodových nárokov, čo je zrejmé z celého kontextu zákona o PZP, pričom v prípade ak by mal pod pojem škoda zahrnúť aj nemajetkovú ujmu pozostalých, poukázal na ustanovenie § 5 odsek 1 písmeno h) zákona o PZP, v zmysle ktorého poisťovateľ nenahrádza za poisteného škodu, ktorá nie je v priamej príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Poukázal na to, že do spisu založil oznámenie o poistnom plnení žalovaného v 2. rade o tom, že pani žalobkyni v 1. rade bolo vyplatené titulom poistnej udalosti na základe lekárskeho posudku suma 6.053,- eur ako bolestné a oznámenie o vyplatení sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyni v 1. rade v sume 20.286,- eur. Poukázal zároveň v súvislosti so sťažením spoločenského uplatnenia, že v znaleckom posudku je uvedený popis položiek, z čoho pozostáva suma 20.286,- eur s tým, že položka 255 znie na sumu 16.744,- eur a zahŕňa v podstate vážne duševné poruchy spôsobené pôsobením otrasných zážitkov. Skutočnosť, že nemajetková ujma pozostalých je výsledok reakcie na samotnú poistnú udalosť a jej tragické následky, t. j., že tento zásah je vo vzťahu k dopravnej nehode ako takej iba sprostredkovaný, bola potvrdená aj rozhodovacou činnosťou NS SR v rozhodnutí č. R 61/2008 a fakt, že nemajetková ujma pozostalých je nepriamym následkom dopravnej nehody, bol konštatovaný aj v rozsudku ESD č. C 350/14. S poukazom na predložené listinné dôkazy a písomné a ústne vyjadrenia, navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

12. Svedkov, ktorých navrhli vo veci vypočúť žalobkyne podľa čísla listu 121 spisu, p. K. A., p. V. F., p. M. X., p. A. C., p. P. B. a p. H. A., v podstate všetci potvrdili skutočnosť, že manželia U. žili spoločne ako manželia v harmonickom zväzku, či už v súkromnom alebo pracovnom živote pán U. bol dobrým človekom, ktorý nikomu nikdy neublížil, naopak pomohol, keď mohol. Ďalej potvrdili, že pán U. mal, okrem toho, že bol vzorovým manželom a s manželkou žili veľmi dobre, veľmi pekný vzťah aj so svojimi dcérami s tým, že jedna z týchto dcér zomrela a druhá je žalobkyňou v 2. rade, s ktorou tiež mal veľmi dobré vzťahy ako otec a dcéra. Všetci tiež zhodne potvrdili, že po smrti pána U. došlo k veľkému osobnému zásahu do duševného a psychického stavu manželky, ktorá veľmi zle znáša smrť manžela. Často ju stretávajú priatelia, susedia v cintoríne, kde trávi veľa času pri hrobe svojho manžela a potvrdili aj skutočnosť, že nezvláda veľmi dobre celú túto situáciu a dcéra, žalobkyňa v 2. rade, je jej pomocou, ktorá sa oveľa častejšie ako pred smrťou pána U. zdržiava u svojej matky, pretože jej pomáha, ako s domácimi prácami tak aj tým, že ju zoberie k lekárovi, keď je to potrebné na vyšetrenia a zabezpečí jej všetko, čo potrebuje. Výborný manželský a rodinný vzťah v rodine U. potvrdili svedkovia, ktorí neboli v žiadnom príbuzenskom pomere k žalobkyniam, dokonca aj so slovami „niekedy som im aj závidela, ako si dobre rozumejú, lebo ruka v ruke išli spolu a veľmi často sme sa stretávali“.

Svedok P. B., švager žalobkyne v 2. rade a zať žalobkyne v 1. rade, uviedol, že si nepamätá, že by žalovaný v 1. rade po smrti pána U. s ním komunikoval. Určite potvrdil, že on nekomunikoval so žalovaným v 1. rade, ani s jeho rodinou, ani telefonicky ani osobne. Vedel o tom, že žalovaný v 1. rade uhradil žalobkyni v 1. rade nejakú finančnú hotovosť, ale nevie v akej výške. Ďalej potvrdil, že on mal uhradené za rozbité auto určitú finančnú sumu na základe trestného rozkazu. Nevedel uviesť koľko, zhruba asi išlo o sumu 370,- eur.

Svedok H. A., vnuk nebohého pána U., syn žalobkyne v 2. rade, potvrdil súdu, že v ich rodine pred smrťou dedka vládli dobré vzťahy, často sa navštevovali a jeho otec bol veľmi dobrý človek. Nikdy s ním nekričal, nerozčuľoval sa, nehádal sa s ním a často s ním trávil čas ako dieťa. Chodili spolu na futbal a po smrti dedka babka veľmi zle znáša situáciu, najmä po stránke psychickej a finančnej. On k nej často chodieval vtedy, keď jeho matka nemôže a zvykne ju zobrať aj k lekárovi alebo kde potrebuje, vybavovať veci na úradoch. Tiež uviedol, že aj jeho matka, žalobkyňa v 2. rade nezvláda dobre túto situáciu, pretože jednak chodí do práce a viac času sa musí venovať starostlivosti o svoju matku a často za ňou chodiť.

13. Svedok D. I., otec žalovaného v 1. rade, potvrdil súdu, že mu syn hneď zavolať potom, ako došlo k dopravnej nehode a prišiel priamo na miesto činu. Vtedy sa svedok rozprával so svedkom B., ako sa ďalej budú veci riešiť a potom uviedol, že so synom išli do nemocnice, kde sa jeho syn ospravedlnil obidvom manželom za dopravnú nehodu a potom sa svedok spolu so synom telefonicky pýtali na zdravotný stav pána U., keď už bol v domácom liečení. Tieto telefonické rozhovory boli zhruba raz týždenne a väčšinou svedok hovoril telefonicky s pánom B.. Čo sa týka úhrady finančných prostriedkov zo strany jeho syna, určite potvrdil súdu, že niečo platil, ale nevie, aké sumy, pani žalobkyni v 1. rade. Pamätal si aj to, že peniaze za poškodené auto platil jeho syn pánovi B.. Komunikáciu ukončil spolu so synom voči žalobkyniam vtedy, keď prestali zo strany žalobkyň zdvíhať telefóny.

14. Z fotokópie trestného spisu OS Nitra č. k. 1T/125/2013 bolo preukázané, že na žalovaného v 1. rade bola vznesená obžaloba Okresnou prokuratúrou Nitra pod č. k. 4 Pv 772/2012-32 zo dňa 28.11.2013, podľa ktorej dňa 2.10.2012 spôsobil žalovaný v 1. rade dopravnú nehodu, pri ktorej spôsobil z nebanlivosti ťažké zranenia pánovi A. U. a žalobkyni v 1. rade, a teda inému z nebanlivosti spôsobil smrť a ťažkú ujmu na zdraví, porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal prečin usmrtenia a prečin ublíženia na zdraví. Okresná prokuratúra navrhla touto obžalobou súdu rozhodnúť trestným rozkazom a v prípade nariadenia hlavného pojednávania predvolať a vypočuť svedkov, oboznámiť znalecké posudky a ďalšie dôkazy presne citované v tejto obžalobe. Okresný súd Nitra vydal dňa 10.1.2014 trestný rozkaz pod č. k. 1T/125/2013-241, keď uznal vinným žalovaného v 1. rade zo spáchania prečinu usmrtenia v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví, za čo mu uložil trest odňatia slobody 2 roky, ktorý výkon trestu sa mu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní troch rokov, ďalej mu uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlo každého druhu v trvaní štyri roky, titulom náhrady škody vyplatiť poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni sumu 10.998,15 eur a poškodených F. U. a P. B. odkázal s ich nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Tento trestný rozkaz nenadobudol právoplatnosť, lebo Okresná prokuratúra Nitra podala voči nemu odpor s rozsiahlym odôvodnením a Okresný súd v Nitre dňa 27.3.2014 vydal rozsudok č. k. 1T/125/2013-264, keď uznal vinným žalovaného v 1. rade pre prečin usmrtenia v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví, za čo mu uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 2 roky, ktorý výkon trestu podmienienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky, ďalej mu uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu v trvaní 4 roky, titulom náhrady škody ho zaviazal k povinnosti zaplatiť Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s. sumu 10.998,15 eur a poškodených F. U. a P. B. odkázal s ich nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Ani tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, lebo Okresná prokuratúra Nitra podala rozsiahle odvolanie dňa 2.6.2014, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre rozsudkom dňa 8.7.2014 č. k. 4To/62/2014-297 tak, že zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a žalovanému v 1. rade sa uložil úhrnný trest odňatia slobody 2 roky s tým, že výkon trestu bol odložený podmienienečne a súd určil skúšobnú dobu na 3 roky. Zároveň určil trest zákazu činnosti žalovanému v 1. rade viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v cestnej premávke na 4 roky.

15. Sobášnym listom žalobkyňa v 1. rade preukázala, že manželstvo s pánom A. U. uzatvorila dňa X.X.XXXX.

16. Poistnou zmluvou č. 6544333097/3490473122 zo dňa 25.2.2008 žalovaný v 2. rade preukázal, že takúto zmluvu uzavrel s pánom V. G. na poistenie osobného motorového vozidla zn. V. G., EČV: Z. na povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za prevádzku motorového vozidla s ročným poistným vo výške 87,30 eur, so štvrtročným poistným vo výške 21,84 eur.

17. Výpisom inkasného účtu poistnej zmluvy za obdobie od 25.2.2008 do 27.2.2015 žalovaný v 2. rade preukázal, že majiteľ vozidla, pán V. G., mal poistné zaplatené v období dopravnej nehody.

18. Oznamením o poistnom plnení žalovaný v 2. rade preukázal, že vyplatil žalobkyni v 1. rade náklady súvisiace s pohrebom pána U. v sume 2.444,39 eur a že dňa 6.9.2013 ukončil šetrenie poistnej udalosti.

19. Oznamením o poistnom plnení žalovaný v 2. rade preukázal, že vyplatil žalobkyni v 1. rade bolestné, ktoré likvidoval na základe lekárskeho posudku, ktorý vystavil MUDr. P. O. - primár chirurgického odd. zo dňa 31.12.2012 v sume 6.053,- eur a že dňa 30.8.2013 ukončil šetrenie poistnej udalosti.

20. Oznamením o poistnom plnení žalovaný v 2. rade preukázal, že vyplatil žalobkyni v 1. rade sťaženie spoločenského uplatnenia priznané v zmysle znaleckého posudku č. 109/2014 znaleckej organizácii forensic.sk zo dňa 13.6.2014 v sume 20.286,- eur a že dňa 28.7.2014 ukončil šetrenie poistnej udalosti. Obsahom poistného plnenia vo výške 20.286,- eur bol popis položiek: priznaná položka 255 za 1040 x 16,10 eur = 16.744,- eur, priznané položky 300a + 351b 100+120 bodov x 16,10 eur = 3.542,- eur.

21. Farebnými fotografiami, ktoré doložili do spisu ako dôkaz žalobkyne, preukázali rodinné vzťahy v ich rodine v čase, keď žil pán U., ako sa stretávali pri rôznych rodinných udalostiach.

22. Výmenným listom - poukazom žalobkyne preukázali, že takýto vystavil MUDr. P. P., všeobecný lekár dňa 13.1.2015 o tom, že pán A. U. sa neliečil na žiadne onkologické ochorenie.

23. Lekárskymi správami o zdravotnom stave žalobkyne v 1. rade z čísla listu 109-110 žalobkyňa preukázala, že je liečená v psychiatrickej ambulancii po smrti svojho manžela, že pravidelne chodí na kontroly a berie lieky, ktoré sú presne špecifikované v týchto správach. Závěry lekára sú také, že žalobkyňa v 1. rade je plačlivá, verbalizuje zabiehavu, menej informatívne, nutné forsírovanie, orientovaná adekvátne, zvýšene tenzná, mimika determinuje depresivitu.

24. Znaleckým posudkom č. 109/2014 znaleckej organizácie forensic.sk zo dňa 13.6.2014 žalovaný v 2. rade preukázal, že bol vyhotovený vo veci hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, kde pod položkou 255 - diagnóza: reaktívna depresívna epizóda stredne ťažká, je ohodnotená počtom bodov 1040 s tým, že stav poškodenej - žalobkyne v 1. rade z hľadiska duševných porúch k hodnoteniu považuje znalecká organizácia za ustálený ku dňu znaleckého vyšetrenia. Podľa znaleckej organizácie sa jedná v danom prípade u žalobkyne v 1. rade o ťažší typ duševnej poruchy, kde ide o epizódu depresívnej poruchy stredne ťažkej reaktívneho charakteru ako jednoznačný následok súvisiaci so škodovou udalosťou (okrem utrpeného vážneho úrazu sa jedná najmä o stratu blízkeho človeka) s fóbickými prvkami. Priebeh uvedenej duševnej poruchy podľa znaleckej organizácie nie je možné uzatvoriť ako nepriaznivý.

25. Lekárskym posudkom o bolestnom žalovaný v 2. rade preukázal, že takýto bol vystavený pre žalobkyňu v 1. rade s počtom bodov 385. Posudok bol vystavený dňa 28.4.2013 primárom chirurgického oddelenia MUDr. P. O. a žalovaný v 2. rade ho obdržal dňa 10.5.2013.

26. Z rozhodnutia, uznesenia Ústavného súdu SR pod sp. zn. III. ÚS 666/2016, právna zástupkyňa žalobcov na námietku žalovaného v 2. rade ohľadom jeho pasívnej legitímácie v tomto konaní poukázala práve na toto rozhodnutie, že práve podanie obchodnej spoločnosti Kooperativa poisťovňa a.s. ako sťažovateľa odmieta so zámerom zjednotenia judikatúry a poskytnutia záväzného právneho výkladu, ktoré právo ústavnému súdu bezosporu prináleží, že v tomto rozhodnutí vyslovil, že v dôsledku nepriamej aplikácie dopravných smerníc, je bez akejkoľvek pochybnosti daná pasívna legitímácie poisťovne z PZP vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy ako plneniu, ktoré sa pozostalým po obetiach dopravnej nehody poskytuje.

27. Z rozsudku Súdneho dvora zo dňa 24.10.2013, vyplýva, že rozhodol tak, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 20005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990, o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poistného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

28. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR č. k. 3Cdo 301/2012 zo dňa 31.3.2016, najvyšší súd dovolanie zamietol a v tomto rozsudku poukázal pri posudzovaní otázky pasívnej legitímácie poisťovne, ktorá vystupovala za žalovaného v 2. rade, že sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že pojem škoda v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. nesubsumuje v sebe aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a že táto náhrada nie je predmetom poistného krytia v zmysle § 4 odsek 2 písmeno a) uvedeného zákona, z ktorého dôvodu nie je poisťovňa v konaní pasívne legitímovaná. K tejto otázke pasívnej legitímácie poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka, za zásah do ich osobnostných práv pozostalých spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode a jej krytia z povinného zmluvného poistenia, už bola v rozhodovacej činnosti NS SR riešená, a to uznesením zo dňa 20.4.2011 sp. zn. 4Cdo 168/2009 a z uvedeného rozhodnutia vyplýva záver o nedostatku pasívnej legitímácie poisťovne s poukazom na výklad ustanovenia § 4 odsek 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z. z., v zmysle ktorého plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z § 13 odsek 2 OZ. Najvyšší súd v posudzovanej veci nezistil dôvody na odklon od názoru vysloveného Najvyšším súdom vo vyššie

uvedenom rozhodnutí, ktorý považuje za opodstatnený aj v prejednávanej veci. Predpokladom pre vyriešenie otázky pasívnej legitímácie poisťovne je posúdenie správnosti výkladu § 4 odsek 2 písmeno a) zákona č. 318/2001 Z. z. odvolacím súdom, podľa ktorého povinnosť poisťovne na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúci z § 13 odsek 2 OZ.

29. Podľa ustanovenia § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

30. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

ods. 2, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

ods. 3, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

31. Podľa ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

32. Podľa ustanovenia § 420 ods. 1 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

ods. 2, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú, ich zodpovednosť podľa pracovno-právnych predpisov nie je tým dotknutá.

33. Podľa ustanovenia § 444 OZ, pri škode na zdraví sa jednorázovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

34. Podľa ustanovenia § 449 ods. 1 OZ, pri škode na zdraví sa uhrádzajú aj účelné náklady spojené s liečením,

odsek 2, pri usmrtení sa uhrádzajú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o nemocenskom poistení.

odsek 3, náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhrádzajú tomu, kto ich vynaložil.

35. Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov stanovuje:

36. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. v platnom znení o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, tento zákon upravuje povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len "poistenie zodpovednosti") a zriadenie Slovenskej kancelárie poisťovateľov. Ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy (§ 1 ods. 2).

37. Podľa ust. § 4 ods. 1, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu, spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, uvedeného v poisťovej zmluve.

ods. 2, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu:

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov, spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a, b a d, ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti, uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistené plnenie alebo neoprávnene krátil, poskytnuté poistné plnenie,

d) ušlého zisku.

ods. 3 poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom, uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, dávky úrazového zabezpečenia, dôchodkové dávky, dávky výsluhového zabezpečenia a dôchodky starobného dôchodkového sporenia, ak poistený je povinný ich nahradiť týmto subjektom.

ods. 4, poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu, podľa ods. 2 ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla, a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

44. Podľa ust. § 7 odsek 1, limit poistného plnenia je najvyššia hranica poistného plnenia poisťovateľa pri jednej škodovej udalosti. Limity poistného plnenia musia byť uvedené v poistnej zmluve.

odsek 2, ak tento zákon neustanovuje inak, limit poistného plnenia z jednej škodovej udalosti musí byť najmenej

a) 5 000 000 EUR za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20150401>> a náklady podľa § 4 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20150401>> bez ohľadu na počet zranených alebo usmrtených,

b) 1 000 000 EUR za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. b) až d) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/381/20150401>> bez ohľadu na počet poškodených.

45. Podľa ust. § 15 odsek 1, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi, a je povinný tento nárok preukázať.

46. Podľa článku 1 ods. 2 Smernice Rady 72/166/EHS, na účely tejto smernice "poškodený", znamená akúkoľvek osobu, oprávnenú na náhradu, pokiaľ ide o akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami.

47. Zo znenia Článku 3 ods. 1 Smernice 76/166/EHS vyplýva, že každý členský štát je povinný zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území bola pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení.

48. Podľa článku 1 ods. 1 Smernice Rady 90/232/EHS bez toho, aby bol dotknutý druhý pododsek článku 2 ods. 1 smernice 81/5/EHS, poistenie uvedené v článku 3 ods. 1 smernice 72/166/EHS bude pokrývať zodpovednosť za ujmu na zdraví, spôsobenú všetkým cestujúcim okrem vodiča, vyplývajúce z prevádzky vodiča.

49. Článok 3 Smernice 90/232/EHS, stanovuje, že táto zodpovednosť musí pokrývať zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim, okrem vodiča vyplývajúce z prevádzky vozidla.

50. Podľa bodu (22) Smernice 2009/103/ES, osobnú ujmu a škodu na majetku, ktorú utrpeli chodci, cyklisti a iní nemotorizovaní užívatelia cesty, ktorí sú obvyčajne najslabšími účastníkmi nehody, by malo pokrývať povinné poistenie vozidla účastného na nehode, kde majú nárok na odškodnenie podľa vnútroštátneho občianskeho práva. Toto ustanovenie nepredurčuje zodpovednosť za škodu alebo úroveň výšky odškodného pri konkrétnej nehode podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

51. Podľa kapitoly 1, článok 1, bod 2 Smernice 2009/103/ES, poškodený znamená akákoľvek osoba oprávnená na náhradu, pokiaľ ide o akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami.

52. Podľa článku 1 ods. 1 Smernice Rady 90/232/EHS bez toho, aby bol dotknutý druhý pododsek článku 2 ods. 1 smernice 81/5/EHS, poistenie uvedené v článku 3 ods. 1 smernice 72/166/EHS bude pokrývať zodpovednosť za ujmu na zdraví, spôsobenú všetkým cestujúcim okrem vodiča, vyplývajúce z prevádzky vodiča.

53. Článok 3 Smernice 90/232/EHS, stanovuje, že táto zodpovednosť musí pokrývať zodpovednosť za ujmu na zdraví spôsobenú všetkým cestujúcim, okrem vodiča vyplývajúce z prevádzky vozidla.

54. Na základe rozsiahle vykonaného dokazovania súd žalobe vyhovel čiastočne, a to, čo sa týka žalobkyni v 1. rade v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy sumou 5.000,- tak, že zaviazal

žalovaných v 1. a 2. rade k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 1. rade vyššie uvedenú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a čo sa týka žalobkyni v 2. rade v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10.000,- eur, tak že zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade k povinnosti spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 2. rade vyššie uvedenú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšných nárokoch žalobkyň žalobu zamietol, a to z nasledovných dôvodov:

55. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú si žalobkyne uplatnili, jej podstatou a účelom je v peniazoch poskytnúť fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie, keďže skutočnú ujmu nie je možné presne zistiť (dá sa len predpokladať, či odhadnúť), výška nemajetkovej ujmy sa nedá presne vyčíslieť, a teda ani preukázať, avšak táto satisfakcia by nemala byť v žiadnom prípade nižšia, ako exaktne preukázaná a ohodnotená škoda, ktorá bola reálne spôsobená usmrtenej obeti (v danom prípade vyčíslená v posudku o bolestnom), aj keď smrťou právo na túto náhradu zosnulého zaniklo.

Prostriedky občiansko-právnej ochrany (§ 13 a nasl. OZ) fyzickej osoby prichádzajú do úvahy, pokiaľ hrozí alebo je spôsobená ujma v osobnostnej nemajetkovej sfére. Občiansky zákonník umožňuje v ust. § 13 ods. 1 postihnutej fyzickej osobe domáhať sa proti subjektu zásahu, najmä, aby sa upustilo od neoprávneného zásahu do práva na ochranu jeho osobnosti a aby sa odstránili následky zásahu, keď zákon len príkladmo vymedzuje konkrétne právne prostriedky ochrany fyzických osôb spojených s ich osobnosťou a uvedených ustanovení § 11 a 12 OZ a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie, ktoré nemá charakter peňažnej náhrady, teda nejde o majetkové plnenie, ale je výlučne prostriedkom morálneho i materiálneho pôsobenia. V prípadoch, ak by sa nezдалo toto zadostučinenie postačujúce, umožňuje Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plniť tiež satisfakčnú funkciu. Následne, aké zadostučinenie v peniazoch sa bude javiť primeraným, bude závisieť na posúdení súdu. Aktívne legitimovanou na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej smeroval neoprávnený zásah. Z uvedeného teda vyplýva, že konanie o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv je v zmysle § 11 a nasl. OZ nositeľom hmotno-právnej povinnosti ten subjekt, ktorý neoprávnený zásah do osobnostných práv spôsobil, žalovaný v 1. rade.

56. V preskúmvanej veci bolo nesporne preukázané, že zásah do osobnostných práv žalobkyň, t. j. do práva na ich rodinný a súkromný život bol spôsobený pri dopravnej nehode, ktorú zavinil žalovaný v 1. rade, keď dňa 2.10.2012 o 12:10 hod. riadil osobné motorové vozidlo značky V. G., EČV: Z. na ceste II. triedy č. 511 v smere z obce K. F. na obec Q., v rozpore s ustanovením § 9 odsek 1 zákona č. 8/2009 Z. z. v znení platných noviel tak, že vybočil s vozidlom do protismeru, v dôsledku čoho sa zrazil s oproti idúcim osobným motorovým vozidlom značky V. G. EČV: I., ktoré viedol A. U., a v ktorom na sedadle spolujazdca sedela žalobkyňa v 1. rade a následkom zrážky vozidiel obaja utrpeli ťažké zranenia, následkom ktorých pán A. U. dňa 29.11.2012 zomrel a žalobkyňa bola následkom týchto zranení liečená od 2.10.2012 do 31.12.2012. Táto skutočnosť bola potvrdená aj rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/62/2014-297 zo dňa 8.7.2014. Žalovaný v 2. rade je poisťovňou, s ktorou bol držiteľ motorového vozidla, V. G., nar. XXXX, bytom X. I. X, V., v povinnom zmluvnom vzťahu na základe poisťovej zmluvy č. 6544333097, uzatvorenou v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za prevádzku motorového vozidla. Žalovaná poisťovňa vychádzajúc z uvedeného preto žiadnym spôsobom nezasiahla do osobnostných práv žalobkyň, a preto v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 odsek 2 OZ nie je nositeľkou hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide. Žalovaná je ako poisťovňa iba účastníkom poisťového vzťahu zo zodpovednosti poistenia motorového vozidla uzavretého medzi ním a pánom V. G..

57. Zákon č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 1 upravuje predmet zákona, ktorým okrem úpravy vzniku, existencie a zániku poistenia zodpovednosti je tiež zriadenie Kancelárie poisťovateľov, ktorá bude zastrešovať všetkých poisťovateľov, ktorí podnikajú v oblasti poistenia zodpovednosti. K zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktorá predstavuje predmet povinného ručenia je potrebné uviesť, že ide o mimozmluvný záväzkovo-právny vzťah spočívajúci na princípe tzv. objektívnej zodpovednosti. Túto zodpovednosť upravujú ustanovenia § 427 až § 431 OZ. Podľa nich fyzické a právnické osoby, ktoré prevádzkujú dopravu zodpovedajú za škodu spôsobenú osobitnou povahou tejto prevádzky. V ust. § 4 ods. 2 citovaného zákona je upravený rozsah poistenia, ktorý zákon určuje s ohľadom na nároky vyplývajúce z tohto zákona. V tomto ustanovení sú zároveň upravené jednotlivé zložky náhrady škody, ktoré má plniť poisťiteľ za

poisteného poškodenému a územná platnosť poistenia zodpovednosti. Nároky z titulu nemajetkovej ujmy v peniazoch ako nároky za zásah do osobnostných práv je upravený v prvej časti OZ s názvom Všeobecné ustanovenia a v ust. § 13 ods. 2 OZ ako jeden z právnych prostriedkov ochrany osobnostných práv. Zatiaľ čo podstatou a účelom nemajetkovej ujmy v peniazoch je poskytnutie fyzickej osobe, ktorej osobnostné právo bolo porušené, priznanie peňažnej satisfakcie, ktorej výška sa nedá presne určiť a stanovuje sa úvahou súdu, pri náhrade škody na zdraví a nákladov pri usmrtení v zmysle § 4 ods. 2 písm. a), b) zák. č. 381/2001 Z. z. poisťovňa zodpovedá za takéto náklady len vtedy, ak boli skutočne vynaložené, preukázané v požadovanej výške a ak sa tak stalo v príčinnej súvislosti s úmrtím poškodeného. Tieto náklady je potrebné nielen uviesť, ale ich aj preukázať.

Čo sa týka námietky žalovaného v 2. rade, že nie je pasívne legitimovaný v tomto konaní, je súd prvej inštancie toho názoru, že s použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody na zdraví“ v ustanovení § 4 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorového vozidla sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 Občianskeho zákonníka, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 381/2001 Z. z. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia.

58. V tejto súvislosti je namieste poukázať na už skôr uvedené rozhodnutie Súdneho dvora EÚ č. C-22/2012, v ktorom Súdny dvor poukázal na ustálenú judikatúru prijatú vo veci Margues Almeida, C-300/10, podľa ktorej zámerom smerníc nie je harmonizácia režimov zodpovednosti za škodu, ale členské štáty sú stále oprávnené upraviť režim zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Táto ich voľnosť je však zároveň obmedzená tým, že druhá smernica (smernica Rady 84/5/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel), ktorá dopĺňa prvú smernicu (smernica Rady 72/166/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti) stanovuje povinné krytie niektorých škôd, medzi ktoré patrí najmä ujma na zdraví, v určitých minimálnych sumách. Teda medzi škodami, ktoré musia byť kryté, sa v súlade s článkom 1 ods. 1 druhej smernice nachádza najmä ujma na zdraví. Súdny dvor ďalej spresňuje, že ujma na zdraví predstavuje akúkoľvek ujmu, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. V dôsledku toho medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s prvou, druhou a treťou smernicou, patrí nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Ak teda vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Týmto vnútroštátnym právom je Občiansky zákonník, ktorý v ustanovení § 11 a § 13 priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy utrpenej v dôsledku úmrtia blízkej osoby.

59. Súd prvej inštancie k uvedenému ešte dopĺňa, že eurokonformný výklad prichádza do úvahy predovšetkým vtedy, ak je vnútroštátny predpis nepresný a necháva súdnemu orgánu priestor pre úvahu, resp. eurokonformná interpretácia môže poslúžiť na účely vyplnenia medzery vnútroštátneho právneho predpisu ustanoveniami práva Únie. Vnútroštátny súd, ktorý aplikuje vnútroštátne právo, je pritom povinný vykladať ho čo najviac v zmysle znenia a cieľov smernice, aby sa dosiahol smernicou sledovaný účinok. Zásada eurokonformného výkladu vnútroštátneho práva platí nielen v prípade vnútroštátnych ustanovení osobitne prijatých na vykonanie smernice, ale vzťahuje sa na vnútroštátne právo ako celok, vrátane vnútroštátnej judikatúry. Vnútroštátne orgány aplikácie práva majú pritom v rámci svojich právomocí vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, aby sa zabezpečila úplná účinnosť smernice a dosiahnutie jej cieľa, bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok.

60. I s ohľadom na vyššie uvedené, je potom potrebné zdôrazniť, že z hľadiska výkladu smerníc Rady 72/166/EHS, č. 84/5/EHS, č. 90/232/EHS, je potrebné ustáliť len taký právny záver, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú blízkyim osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, pretože jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo a to v ustanovení

§ 11 a § 13 Občianskeho zákonníka. Preto podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., z ktorého vyplýva všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby, je žalovaný v 2. rade pasívne vecne legitimovaným subjektom v tomto konaní.

61. Súd prvej inštancie taktiež dáva do pozornosti rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-277/2012 z 24. 10. 2013, v ktorom Súdny dvor obdobne ako v rozsudku C-22/2012 uviedol, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla, pričom súčasne rozhodol, že ak členský štát priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nemôže pre túto osobitnú kategóriu škôd, ktoré sa v zmysle druhej smernice považujú za ujmu na zdraví, stanoviť maximálne sumy poistného krytia, ktoré sú nižšie ako minimálne sumy poistného krytia stanovené druhou smernicou.

62. S poukazom na vyššie uvedené, súd prvej inštancie ustálil, že nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je vo vzťahu k žalovanému v 2. rade ako poisťovateľovi zodpovednej osoby daný, a tento je krytý povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, keď v zmysle ustanovenia § 4 odsek 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z. z. je za škodu na zdraví potrebné považovať aj nemajetkovú ujmu.

63. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 474/2016-17 z 17.8.2016, Ústavný súd tiež poukazuje na článok 3 odsek 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.4.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti čl. 1 odsek 1 a 2 druhej Smernice Rady 84/5/EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady č 2005/14/ES z 11.5.2005 a článok 1 prvý odsek 3 Smernice Rady 90/232/EHS zo 14.5.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel s tým, že o týchto smerniciach sa jednoznačne vyjadruje aj v inom uznesení sp. zn. III. ÚS 646/2015 z 16.12.2015, v ktorom v obdobnej veci konštatoval, že „hoci Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych u stanovení Občianskeho zákonníka § 11 a § 13 každého z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách, priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Ďalej poukázal na to, že vo viacerých svojich iných rozhodnutiach (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07) vyslovil, že základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 odsek 1 Ústavy, nezahŕňa v sebe záruku úspechu v konaní. Ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa predstáv strán sporu, táto okolnosť sama o sebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia týchto práv sťažnosťou pred Ústavným súdom. Skutočnosť, že sťažovateľ sa so skutkovým a právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama o sebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrálnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie Ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným už ani preto, že Ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Okrem toho reálne uplatnenia a garantovanie základného práva na súdnu ochranu nielenže neznamená právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré predkladá strana sporu (IV. ÚS 340/04, I. ÚS 232/08).

64. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 666/2016-36 vyslovil svoj názor, že nemá dôvod odchyliť sa od svojho meritórneho postoja ani na podklade rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo/301/2012 z 31.3.2016, v súvislosti s námietkou sťažovateľa, že škoda je len škoda materiálna, keď v tomto smere Ústavný súd odkazom na zákonné ustanovenie § 444 OZ, podľa ktorého sa pri škode na zdraví jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženia jeho spoločenského uplatnenia, a preto záver, že pojem škoda nevykazuje žiadne imateriálne konotácie, nezodpovedá ani dikcii a v podstate dotknutých ustanovení Občianskeho zákonníka. Článok 288 odsek 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie určuje, že Smernica je záväzná pre každý členský štát vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť. Ak vnútroštátny zákonodarcia nesplní povinnosť zmeny právnej úpravy v nadväznosti na Smernicu EÚ, nastupuje nepriamy účinok smerníc (rozhodnutia Marleasing SA C-106/89 a Von Colson a Kamann(C-14/83), podľa ktorého je vnútroštátny súd povolaný na výklad vnútroštátneho práva povinný interpretovať ho tak, aby sa dosiahol výsledok sledovaný smernicou a tým zabezpečil súlad s 3. odsekom

čl. 189 Zmluvy o založení EHS. Nepriamy účinok smerníc vyžaduje, aby pri aplikácii vnútroštátneho práva použil spôsob, ktorý nevedie k výsledku, ktorý odporuje smernici.

65. S poukazom na vyššie uvedené a z vykonaného dokazovania, súd prvej inštancie sa stotožňuje s tým, že smrť pána Karola Gábriša nastala v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného v 1. rade, čo je jednoznačne preukázané právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/62/2014-297 zo dňa 8.7.2014. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd žalobkyni v 1. rade priznal vo výške 5.000,- eur a zaviazal ju zaplatiť žalobkyni v 1. rade žalovanými v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, rozhodol tak z dôvodu, že žalobkyňa v 1. rade bola manželkou nebohého A. U. a žili spolu v usporiadanom manželskom zväzku 56 rokov, citove boli na seba naviazaní, trávili spolu veľa času, mali harmonické manželstvo, čo potvrdili svedkovia vo veci vypočutí, ktorí neboli priamymi príbuznými, ale aj príbuzní ako vnuk H. A. a zať P. B.. Z ich manželstva pochádzali dve dcéry, žalobkyňa v 2. rade a ďalšia dcéra, ktorá zomrela, a v konaní bolo preukázané, že smrť manžela žalobkyni spôsobila veľkú psychickú traumu, na čo sa začala aj liečiť, podľa predložených lekárskejších správ od psychiatra MUDr. F. X. a čo bolo potvrdené aj znaleckým posudkom č. 109/2014 znaleckej organizácie forensic.sk zo dňa 13.6.2014 vo veci hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia, kde znalecká organizácia pod položkou 255 - reaktívna depresívna epizóda stredne ťažká ohodnotila počtom bodov 1040 a v znaleckom posudku uviedla, že ide o vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov alebo iných nepriaznivých psychologických činiteľov a tiesňových situácií, jedná sa o ťažší typ duševnej poruchy, ide o epizódu depresívnej poruchy, ako jednoznačný následok súvisiaci so škodovou udalosťou (okrem utrpeného vážneho úrazu sa jedná najmä o stratu blízkeho človeka) s fóbickými prvkami. V tejto súvislosti nemožno opomenúť, že žalovaná v 2. rade vyplatila žalobkyni v 1. rade titulom sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 20.286,- eur podľa oznámenia o poistnom plnení z čísla listu 159-160, kde práve priznaná položka 255 predstavovala sumu 16.744,- eur. V tomto smere sa súd prvej inštancie nestotožňuje s názorom právneho zástupcu žalobkyne, že tento nárok žiadnym spôsobom nesúvisí s nárokom žalobkyne v 1. rade, pretože čiastočne jedná z porúch sťaženia spoločenského uplatnenia, ktorá bola takto ohodnotená znaleckou organizáciou zodpovedá čiastočne aj náhrade nemajetkovej ujmy. Tiež bolo preukázané, že v tomto smere žalovaný v 2. rade vyplatil žalobkyni v 1. rade titulom bolestného na základe lekárskeho posudku o bolestnom MUDr. P. O. sumu 6.053,- eur pri celkovom počte bodov 385. V tomto smere možno konštatovať, že žalovaný v 2. rade vyplatil žalobkyni v 1. rade náklady na pohreb v sume 2.444,39 eur, na bolestnom 6.053,- eur a za sťaženie spoločenského uplatnenia 20.286,- eur, čo spolu činí 28.783,39 eur, čo je nezanedbateľná suma v tomto konaní, ktorou žalovaný v 2. rade plnil z poistnej udalosti a v súlade so zákonom PZP. Čo sa týka žalobkyne v 1. rade, pred vznikom dopravnej nehody a pred smrťou svojho manžela, trpela iba bežnými ochoreniami a brala lieky iba na vysoký krvný tlak, kdežto po smrti svojho manžela k týmto zdravotným problémom, ktoré mala, pribudli ešte problémy psychického charakteru, keď sa musela podrobiť ambulantnej psychiatrickej liečbe, keď pravidelne navštevuje psychiatrickú ambulanciu, o čom svedčia lekárske správy z čísla listu 109-110. Tiež bolo potvrdené a preukázané, že nemôže spať, následkom čoho ju bolí hlava. Žalobkyňa v 1. rade svoj nárok týkajúci sa náhrady nemajetkovej ujmy zdôvodnila v podstate slovami, že si ju žiada z dôvodu, aby ľudia videli, že kto zapríčinil dopravnú nehodu a prečo, avšak zo samotnej výpovede žalobkyne v 1. rade vyplývalo psychické ochorenie, keď bolo dosť ťažké ju vypočuť, pretože plakala, súd jej ťažko rozumel, čo hovorí a okrem toho zle počula. Ona odôvodňovala podanie žaloby okrem vyššie uvedených slov tým, že s manželom žila v harmonickom veľmi dobrom manželskom vzťahu 56 rokov, čo sa nedá ani slovami povedať a že jej manžel veľmi chýba. Zároveň však na druhej strane uviedla, že sa ešte dokáže sama o seba postarať, pretože v rodinnom dome žije sama, dokáže si riešiť aj svoje hygienické potreby, aj udržiavať chod domácnosti, dokonca si aj nakúpiť. Potvrdila však, že veľa jej pomáha dcéra, žalobkyňa v 2. rade, ktorá býva v inej dedine, je zamestnaná a zároveň často k nej prichádza, keď potrebuje pomoc buď s návštevou lekára, alebo vybaviť niečo na úradoch. Dcéra, žalobkyňa v 2. rade, k uplatneniu náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyne v 1. rade uviedla, že túto si matka uplatnila vo výške 20.000,- eur z dôvodu, že manžel zomrel a nie je na tom dobre ona finančne, nakoľko jej jediným príjmom je dôchodok, ktorý mesačne poberá vo výške 429,- eur a keď všetko zaplatí niekedy sa stáva, že jej nezostanú žiadne peniaze a pýta si ich od žalobkyne v 2. rade.

V rámci rodinného života manžel žalobkyne v 1. rade bol ten, ktorý udržiaval rodinu vo veľmi dobrom vzťahu, často sa stretávali pri rodinných oslavách a nielen ako manželia a plnoleté deti, pokiaľ žila aj druhá dcéra, ale aj s vnúčatami. S poukazom na to, že rodinný život zahrňuje okrem iného vzťahu medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, bez ohľadu na skutočnosť, či spolu trvale žijú alebo nie a protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný

a rodinný život. Z tohto dôvodu mal súd za to, že v danom prípade smrť manžela pre žalobkyňu v 1. rade predstavuje taký hlboký zásah do jej života, že tento sa nedá vrátiť späť a nie je reparaovateľný. Ľudský život sa nedá oceniť peniazmi a nenavráti nikomu smrť rodinného príslušníka. Ide o veľmi blízke citové vzťahy a skony, keď priami rodinní príslušníci, ako je to aj v prípade žalobkyň, prežili s nebohým kus života, radosti, starosti, všetko, čo k životu patrí, a preto náhradu nemajetkovej ujmy treba pociťovať ako ujmu osobnostnú k rodinným príslušníkom a finančné zadosťučinenie ako satisfakciu resp. čiastočné odškodné za smrť rodinného príslušníka. Podľa ustanovenia § 13 odsek 3 OZ je povinnosťou súdu určiť výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, nielen s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy, ale súčasne musí zväžiť okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Toto posledné kritérium je určené všeobecne, aby súdu umožnilo prihliadať na najrôznejšie momenty, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby a ktoré prípadne ovplyvnili takýto neoprávnený zásah resp. eventuálne aj podnietili. Žalovaný v 1. rade, ktorý spôsobil dopravnú nehodu, nebol v žiadnom príbuzenskom vzťahu s nebohým a dopravnú nehodu spôsobil svojou nepozornosťou, keď porušil povinnosti zákona o cestnej premávke a vybočil s vozidlom do protismeru, v dôsledku čoho sa zrazil s oproti idúcim motorovým vozidlom. Sám žalovaný v 1. rade sa doznal k spáchanému skutku, ktorý aj oľutoval a preukázal, že sa v rámci trestného konania ako aj po nehode v nemocnici ospravedlnil manželom U. ešte v čase, keď žil pán A. U., ďalej bolo preukázané, že v trestnom konaní sa ku všetkému doznal a aj v tomto konaní sám uviedol, že veľmi ľutuje, čo sa stalo a že z toho vznikol tento súdny spor a že rozhodnutie ponecháva na úvahe súdu, ale zároveň žiada prihliadať na skutočnosť a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby a zároveň, aby súd zväžil okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva. Súd vzal do úvahy aj skutočnosť, že smrť manžela na žalobkyňu v 1. rade zanechala psychickú traumu na nej, keďže sa musí psychiatricky liečiť, ale zároveň vzal do úvahy aj skutočnosť, že po zdravotnej stránke nie je tak zdravotne postihnutá, že by si vyžadovala opateru prostredníctvom ďalšej osoby sústavnú, pretože ako sama uviedla a potvrdila to aj žalobkyňa v 2. rade, je schopná sama sa o seba postarať, sama žije v rodinnom dome, vie si navariť a ďalšie veci v domácnosti vykonať, obriaďiť sa po hygienickej stránke a dokonca si vykonať aj nákupy, čo potvrdili svedkovia, ktorí ju stretnú pri takýchto nákupoch alebo v dedine. Z vykonaného dokazovania je tiež zrejmé, že žalobkyňa v 1. rade a jeho zosnulý manžel tvorili harmonickú, plne fungujúcu rodinu, s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami bez akýchkoľvek nezhôd. Nebohý bol oporou svojej manželke, trávili spolu veľa času, nielen v spoločnej domácnosti, ale aj pri iných aktivitách, rodinných udalostiach. Smrť manžela žalobkyňu v 1. rade spôsobila zásadnú zmenu v jej živote a nenávratne popretfhalala doterajšie silné citové väzby, v dôsledku čoho žalobkyňa v 1. rade stratila možnosť realizovať sa a ďalej rozvíjať rodinný život so svojím manželom a jeho vzťah k vlastnému manželovi ako najbližšiemu rodinnému príslušníkovi, s ktorým prežila najdlhšiu etapu svojho života. Nemajetková ujma vo výške 5.000,- eur, ktorú súd žalobkyňu v 1. rade priznal, ju priznal s poukazom na všetko vyššie uvedené a s poukazom na to, že vzal do úvahy aj skutočnosť, že žalovaný v 2. rade žalobkyňu vyplatil v súvislosti s touto dopravnou nehodou celkove sumu 28.783,39 eur, čo je nemalá suma, ale najmä s poukazom na to, že v sťažení spoločenského uplatnenia žalovaný v 2. rade zohľadnil priznanú položku 255 za 1040 bodov, za ktorú vyplatil žalobkyňu sumu 16.744,- eur, ktorá položka súvisí s náhradou nemajetkovej ujmy, lebo sa týka čiastočne straty blízkeho človeka, okrem utrpeného vážneho úrazu pri dopravnej nehode, teda ide o duševnú poruchu, ktorá sa vyvinula až po smrti manžela žalobkyne v 1. rade tak, ako je to uvedené v závere znaleckého posudku č. 109/2014. Preto vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol a považoval ju za neopodstatnenú s poukazom na vyššie uvedené.

66. Čo sa týka žalobkyne v 2. rade, ktorá je dcérou nebohého A. U. a k svojmu otcovi mala silnú citovú väzbu a ťažko prežívala smrť svojho otca, ktorá svojho otca považovala počas života za svoj vzor, nakoľko aj on bol učiteľom a aj ona je v súčasnosti učiteľkou, bola smrť jej otca vážnym osobnostným zásahom do jej práv ako fyzickej osoby, v súvislosti so smrťou jej otca má zložitejšie poslanie ako dcéra, nakoľko sa musí oveľa viac starať o svoju matku, ktorá smrť svojho manžela znáša veľmi ťažko a zle a komplikovanejšie to má z dôvodu, že je zamestnaná, pracuje ako učiteľka, býva v inej dedine, za matkou musí dochádzať a zároveň sa musí venovať aj svojej rodine, udržiavať svoju domácnosť a k matke ísť aj v prípade, že to potrebuje aj v nočných hodinách, keď sa niečo stane, odvieť ju k lekárovi alebo na úrady, pokiaľ niečo potrebuje vybaviť. Z tohto dôvodu menej času vie tráviť s vlastnou rodinou a s vlastným manželom, ktorý tiež za prácou dochádza a domov sa dostaví až vo večerných hodinách a na tieto okolnosti poukázala žalobkyňa v 2. rade, prečo si uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur. Zdôvodnila to aj skutočnosťou, že od tej doby ako otec zomrel, matka má príjem iba vo forme svojho starobného dôchodku, ktorý nepostačuje na všetky výdavky, ktoré v skutočnosti má. Tragická smrť otca, ktorý bol zdravý, zásadným spôsobom zasiahla do jej života, ako aj do života jej syna a manžela a

nenávratne popretfhalala doterajšie silné citové väzby otca a dcéry, v dôsledku čoho poškodená stratila možnosť realizovať a ďalej rozvíjať rodinný život so svojim otcom, ktorý ju spolu s matkou vychoval, čím jej život zostal výrazne ochudobnený a utrpela citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku a beznádeje z náhlejšej smrti svojho otca. Zároveň ale súd vzal na zreteľ skutočnosť, že žalobkyňa v 2. rade neutrpela žiadne zdravotné ťažkosti a poranenia, pretože nebola prítomná pri nehode a aj smrťou otca, nie je psychiatricky liečená ani nemá zdravotné problémy, pre ktoré by nemohla vykonávať svoju prácu ako učiteľka. Z týchto dôvodov súd považoval náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur, ktorú jej priznal za opodstatnenú a vo zvyšku súd žalobu zamietol, pretože ju nepovažoval za dôvodnú, a preto, že takéto rozhodnutie závisí čisto od úvahy súdu a úvaha súdu bola taká, že takéto zadostučinenie finančné je postačujúce.

67. Z vyššie uvedených dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

68. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 C.S.P. a priznal ich žalobkyniam v 1. a 2. rade osobitne v rozsahu 100 % podľa § 262 odsek 1 C.S.P. a o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením každej žalobkyni osobitným výrokom, keď jej konkrétne prizná výšku náhrady trov konania vyčíslenú v peniazoch, podľa ustanovenia § 262 odsek 2 C.S.P.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (§38 odsek 2 ExP).